

Įrašykite praleistas raides ir sudėkite skyrybos ženklus.

XIX a. pabaigoje pasaulį ir žmogų Žemaitė matė kitaip ir suvokė kitaip nei XXI amžiaus pradžios skaitytojas.

Apsakymo „Marti“ pradžioje matome skolų prispaustą valstietį kuris nebeapsik–sdamas kreditorių reikalavimų gr–žinti skolas nusprendžia negebėjimo ūkininkauti pas–kmes u–glaistyti būsimos marčios atsinešta dalimi. Iš pažiūros blaivus praktiško valstiečio sprendimas padiktuotas elementarios gyvenimo logikos sukelia netikėtą ir tarsi nelogišką senosios Vingienės pasipriešinimą. Motina negali nežinoti kad Jonas vyras kuris nei ank–čiau nei vėliau kaip tik (kaiptik) gamtos ir papročių nustatytu laiku turės vesti pačią o vesti pačią reiškia dar ir gauti dalį kuri negali nevilioti pinigų stin–ančios šeimos. Žemaitės laikais pasiruošimas vaikų vedyboms sudarė labai svarbią valstiečio gyvenimo dalį savaip tą gyvenimą įprasmino ir prat–sė ruošė s–lygas būsimam tėvų gyvenimui kai jie jau nebebus pajėgūs dirbti ūkyje. Per ilgai užsit–sęs gyvenimas be marčios galėjo turėti liūdnų pas–kmių tačiau gyvenimas su marčia galėjo kaip rodė patirtis bai–tis dar liūdn–snėmis pas–kmėmis kurios gerai aprašytos Jono Biliūno apsakyme „Ubagas“ tėvas perdavė ūkį sūnui o sūnus išvarė tėvą iš namų. Bijodama susilaukti panašaus likimo Vingienė turėjo svar–s priežastis ginti savo gyvybinę erdvę nuo marčios.

XIX a. pabaigoje - XX a. pradžioje lietuvių rašytojai personažus vertindavo pagal jų atitikimą rašytojo išpaž–stamoms vertybėms. Dvasinės žmogaus savybės dažnai nulemdavo ir personažo vaizdavimo stilistiką kuri rašytojui lei–davo pasijusti ne tik grie–tu moralistu bet ir aukščiausių moralinių vertybių teigėju. Kaip tik todėl susidaro įspūdis kad Žemaitė yra atlaidi Katrei nes Katrė atitinka etinius-dorinius rašytojos reikalavimus keliamus kaimo merginai, o Jonas tokių savybių neturi todėl laikantis patr–rchalinių nerašyt– įstatymų logikos paskelbiamas pagedėliu atstumtuuju. Jis negatyvus todėl skaudžiau baudž–mas nes nusižengia rašytojos išpaž–stamiems etiniams idealams. Tingumas ar kokia kita neig–ma būdo savybė apnuod–ja visą asmenybę kuri iškart (iš kart) praranda teisę į bet kokį (betkokį) teig–mą bruožą tinginys negali būti žmogiškai jautrus geraširdis išmintingas ir net gi (netgi) fiziškai gražus. Kitaip tariant ne dėl to (nedėlto) Jonas peik–mas kad jo „burna kaip sėtuvė“ bet todėl gauna „burną kaip sėtuvę“ kad yra moral– netikė–s. Rašytojos įniršis užslopina realybės jausmą taip pat (taippat) ir realizmo estetiką. Ir kai Žemaitė pasidavusi moralistinei emocij– imasi tapyti Vingių portretus ar smerkia Joną bei tėvus Vingius ji stumia į šalį realistines priemones griebiasi karikatūros ir taip negailest–ngai sutirština spalvas kad pasakojimas visiškai perauga į groteskinę stilistiką. *Gintaras Lazdynas „Žemaitės recepcija: vedybų sandėris apsakyme „Marti“*

Įrašykite praleistas raides ir sudėkite skyrybos ženklus.

XIX a. pabaigoje pasaulį ir žmogų Žemaitė matė kitaip ir suvokė kitaip nei XXI amžiaus pradžios skaitytojas.

Apsakymo „Marti“ pradžioje matome skolų prispaustą valstietį kuris nebeapsik–sdamas kreditorių reikalavimų gr–žinti skolas nusprendžia negebėjimo ūkininkauti pas–kmes u–glaistyti būsimos marčios atsinešta dalimi. Iš pažiūros blaivus praktiško valstiečio sprendimas padiktuotas elementarios gyvenimo logikos sukelia netikėtą ir tarsi nelogišką senosios Vingienės pasipriešinimą. Motina negali nežinoti kad Jonas vyras kuris nei ank–čiau nei vėliau kaip tik (kaiptik) gamtos ir papročių nustatytu laiku turės vesti pačią o vesti pačią reiškia dar ir gauti dalį kuri negali nevilioti pinigų stin–ančios šeimos. Žemaitės laikais pasiruošimas vaikų vedyboms sudarė labai svarbią valstiečio gyvenimo dalį savaip tą gyvenimą įprasmino ir prat–sė ruošė s–lygas būsimam tėvų gyvenimui kai jie jau nebebus pajėgūs dirbti ūkyje. Per ilgai užsit–sęs gyvenimas be marčios galėjo turėti liūdnų pas–kmių tačiau gyvenimas su marčia galėjo kaip rodė patirtis bai–tis dar liūdn–snėmis pas–kmėmis kurios gerai aprašytos Jono Biliūno apsakyme „Ubagas“ tėvas perdavė ūkį sūnui o sūnus išvarė tėvą iš namų. Bijodama susilaukti panašaus likimo Vingienė turėjo svar–s priežastis ginti savo gyvybinę erdvę nuo marčios.

XIX a. pabaigoje - XX a. pradžioje lietuvių rašytojai personažus vertindavo pagal jų atitikimą rašytojo išpaž–stamoms vertybėms. Dvasinės žmogaus savybės dažnai nulemdavo ir personažo vaizdavimo stilistiką kuri rašytojui lei–davo pasijusti ne tik grie–tu moralistu bet ir aukščiausių moralinių vertybių teigėju. Kaip tik todėl susidaro įspūdis kad Žemaitė yra atlaidi Katrei nes Katrė atitinka etinius-dorinius rašytojos reikalavimus keliamus kaimo merginai, o Jonas tokių savybių neturi todėl laikantis patr–rchalinių nerašyt– įstatymų logikos paskelbiamas pagedėliu atstumtuuju. Jis negatyvus todėl skaudžiau baudž–mas nes nusižengia rašytojos išpaž–stamiems etiniams idealams. Tingumas ar kokia kita neig–ma būdo savybė apnuod–ja visą asmenybę kuri iškart (iš kart) praranda teisę į bet kokį (betkokį) teig–mą bruožą tinginys negali būti žmogiškai jautrus geraširdis išmintingas ir net gi (netgi) fiziškai gražus. Kitaip tariant ne dėl to (nedėlto) Jonas peik–mas kad jo „burna kaip sėtuvė“ bet todėl gauna „burną kaip sėtuvę“ kad yra moral– netikė–s. Rašytojos įniršis užslopina realybės jausmą taip pat (taippat) ir realizmo estetiką. Ir kai Žemaitė pasidavusi moralistinei emocij– imasi tapyti Vingių portretus ar smerkia Joną bei tėvus Vingius ji stumia į šalį realistines priemones griebiasi karikatūros ir taip negailest–ngai sutirština spalvas kad pasakojimas visiškai perauga į groteskinę stilistiką. *Gintaras Lazdynas „Žemaitės recepcija: vedybų sandėris apsakyme „Marti“*